

6 Απριλίου 2014

Ομιλία εις την Ε΄ Κυριακή των Νηστειών

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Εις

το Όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος.

Ιδού η πέμπτη Κυριακή της Μεγάλης Τεσσαρακοστής, η Κυριακή [που σφραγίζει την εβδομάδα] των μεγάλων αγρυπνιών και των μεγάλων ασκήσεων, την εβδομάδα των μεγάλων θρήνων και αναστεναγμών, η Κυριακή της πιο μεγάλης μεταξύ των μεγάλων γυναικών Αγίας, της οσίας μητρός ημών Μαρίας της Αιγυπτίας...

Σαραντα-επτά χρόνια έκανε στην έρημο, και ο Κύριος της έδωσε εκείνο που σπάνια δίνει σε κάποιον από τους Αγίους. Χρόνια ολόκληρα δεν γεύθηκε ψωμί και νερό. Στην ερώτηση του αββά Ζωσιμά εκείνη απάντησε: «Ουκ επ' ἀρτῳ μόνῳ ζήσεται ἀνθρωπος» (Ματθ. δ', 4). Ο Κύριος την έτρεψε με έναν ιδιαίτερο τρόπο και την οδηγούσε στην ερημητική ζωή, στους ερημητικούς της αγώνες.

Και ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Η Αγία μετέτρεψε την κόλασή της σε παράδεισο! Νίκησε τον διάβολο και ανέβηκε ψηλά στον Θεό! Πώς, με τι; Με την νηστεία και την προσευχή, με νηστεία και προσευχή! Διότι η νηστεία, η νηστεία μαζί με την προσευχή, είναι δύναμη που νικά τα πάντα. Ένας θαυμάσιος ύμνος της Μεγ. Τεσσαρακοστής λέγει: «ακολουθήσωμεν τω διά νηστείας ημίν, την κατα του διαβολου νικην υποδειξαντι, Σωτηρι των ψυχων ημων». Με την νηστεία μας έδειξε την νίκη κατά του διαβόλου... Δεν υπάρχει άλλο όπλο, δεν υπάρχει άλλο μέσον.

Νηστεία! Ιδού το μέσον για να νικήσεις τον διάβολο, τον κάθε διάβολο. Παράδειγμα νίκης, η αγία Μαρία η Αιγυπτία. Τι θεία δύναμις η νηστεία! Νηστεία δεν είναι τίποτε άλλο παρά να σταυρώνεις το σώμα, να σταυρώνεις το σώμα, να σταυρώνεις ο ίδιος τον εαυτό σου.

Εφ' όσον υπάρχει σταυρός, η νίκη είναι σίγουρη. Το σώμα της πρώην πόρνης της Αλεξάνδρειας, της Μαρίας, με την αμαρτία παραδόθηκε στην δουλειά του διαβόλου. Άλλα όταν αγκάλιασε τον Σταυρό του Χριστού, όταν πήρε αυτό το όπλο στα χέρια της, νίκησε τον διάβολο. Νηστεία είναι η ανάσταση της ψυχής εκ νεκρών. Η νηστεία και η προσευχή ανοίγουν τα μάτια του ανθρώπου, ώστε να αντικρύσει και να καταλάβει πραγματικά τον εαυτό του, να δει τον εαυτό του. Βλέπει τότε ότι κάθε αμαρτία στην ψυχή του είναι ο τάφος του, ο τάφος, ο θάνατός του. Καταλαβαίνει ότι η αμαρτία μέσα στην ψυχή του δεν κάνει τίποτε άλλο από το να μετατρέπει σε πτώματα όλα όσα ανήκουν στην ψυχή: τους λογισμούς της, τα συναισθήματά της και τις διαθέσεις της· σειρά από τάφους.

Και τότε..., τότε ξεχύνεται θρηνητική κραυγή από την ψυχή: «Πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με». Αυτή είναι η κραυγή μας κατά την αγία αυτή εβδομάδα: Κύριε, προτού χαθώ τελείως, σώσε με. Έτσι προσευχηθήκαμε αυτή την εβδομάδα στον Κύριο, τέτοιες προσευχητικές αναβοήσεις μας παρέδωσε στον Μεγάλο

Κανόνα του ο μεγάλος ἄγιος πατήρ ημών Ανδρέας Κρήτης.

«Κύριε, πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με». Αυτή η κραυγή μας αφορά όλους, όλους όσοι έχουμε αμαρτίες. Ποιος δεν έχει αμαρτίες; Είναι αδύνατον να κοιτάξεις τον εαυτό σου και να μη βρεις κάπου, σε κάποια γωνία της ψυχής σου, να μην εντοπίσεις σε κάποια άκρη της μια ξεχασμένη ίσως αμαρτία. Και... κάθε αμαρτία, για την οποια δεν έχεις μετανοήσει, είναι ο τάφος σου, είναι ο θάνατός σου. Και εσύ, για να μπορέσεις να σωθείς και να αναστήσεις τον εαυτό σου από τον τάφο σου, κράζε με τις προσευχητικές θρηνητικές κραυγές της Μεγάλης Τεσσαρακοστής: «Κύριε, πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με».

Ας μη ξεγελάμε τον εαυτό μας, αδελφοί, ας μην απατώμεθα. Και μια μόνο αμαρτία αν έμεινε στην ψυχή σου, κι εσύ δεν μετανοείς και δεν την εξομολογείσαι, αλλά την ανέχεσαι μέσα σου, αυτή η αμαρτία θα σε οδηγήσει στο βασίλειο της κολάσεως. Για την αμαρτία δεν υπάρχει τόπος στον παράδεισο του Θεού. Για την αμαρτία δεν υπάρχει τόπος στην Βασιλεία των Ουρανών. Για να αξιωθείς της Βασιλείας των Ουρανών, φρόντισε να αποδιώξεις από μέσα σου κάθε αμαρτία, να ξεριζώσεις από μέσα σου διά της μετανοίας κάθε αμαρτία. Διότι, τίποτε δεν γλυτώνει από την μετάνοια του ανθρώπου. Τέτοια δύναμη έδωσε ο Κύριος στην Αγία Μετάνοια.

Κοίταξε! Αφού η μετάνοια μπόρεσε να σώσει μια τόσο μεγάλη άσωτη γυναίκα, όπως ήταν κάποτε η Μαρία η Αιγυπτία, πώς να μη σωσει και άλλους αμαρτωλούς, τον κάθε αμαρτωλό, και τον πιο μεγάλο αμαρτωλό και εγκληματία; Ναι, η Αγία και Μεγάλη Τεσσαρακοστή είναι το πεδίο της μάχης, επί του οποίου εμείς οι Χριστιανοί με την νηστεία και την προσευχή νικάμε τον διάβολο, νικάμε όλες τις αμαρτίες, νικάμε όλα τα πάθη και εξασφαλίζουμε στον εαυτό μας την αθανασία και την αιώνιο ζωή. Στην ζωή των αγίων και αληθινών Χριστιανών υπάρχουν αναρίθμητα παραδείγματα που δείχνουν ότι όντως μόνο με την προσευχή και την νηστεία εμείς οι Χριστιανοί νικάμε τους δαίμονες, όλους εκείνους που μας βασανίζουν και θέλουν να μας παρασύρουν στο βασίλειο του κακού, στην κόλαση. Αυτή η Αγία Νηστεία...! είναι νηστεία των αγίων αρετών μας. Κάθε αγία αρετή ανασταίνει την ψυχή μου και την ψυχή σου εκ των νεκρών.

Προσευχή! Τι είναι η προσευχή; Είναι η μεγάλη αρετή που σε ανασταίνει και με ανασταίνει. Σηκώθηκες μήπως για προσευχή, έκραξες προς τον Κύριο να καθαρίσει την ψυχή σου από τις αμαρτίες, από το κάθε κακό, από κάθε πάθος; Τότε οι τάφοι σου και οι τάφοι μου ανοίγουν και οι νεκροί ανασταίνονται. Ό,τι είναι αμαρτωλό φεύγει, ό,τι σύρει προς το κακό εξαφανίζεται. Η αγία προσευχή ανασταίνει τον καθένα από εμάς, όταν είναι ειλικρινής, όταν φέρνει όλη την ψυχή στον ουρανό, όταν εσύ με φόβο και τρέμο λέγεις στον Κύριο: Δες, δες τους τάφους μου,

αναρίθμητοι είναι οι τάφοι μου, Κύριε! Μέσα σε κάθε έναν από αυτούς τους τάφους, νά την η ψυχή μου, νά την νεκρή, μακριά από Σένα, Κύριε! Ειπέ λόγον και ανάστησον πάντας τους νεκρούς μου! Διότι, Συ, Συ, Κύριε, μας έδωσες πολλές θείες δυνάμεις να μας ανασταίνουν διά της αγίας Αναστάσεως, να μας ανασταίνουν από τον τάφο της ραθυμίας.

Ναι, με την αμαρτία, με τα πάθη μας, πεθαίνουμε ψυχικά. Η ψυχή αποθνήσκει, όταν χωρίζεται από τον Θεό. Η αμαρτία είναι δύναμη που χωρίζει την ψυχή από τον Θεό. Κι εμείς, όταν αγαπάμε την αμαρτία, όταν αγαπάμε τις αμαρτωλές ηδονές, στην πραγματικότητα αγαπάμε τον θάνατό μας, αγαπάμε τους τάφους, τους δυσώδεις τάφους, μέσα στους οποίους η ψυχή μας αποσυντίθεται.

Αντίθετα, όταν ανανήψουμε, όταν με τον κεραυνό της μετάνοιας χτυπήσουμε την καρδιά μας, τότε..., τότε οι νεκροί μας ανασταίνονται. Τότε η ψυχή μας νικά όλους τους φονείς της, νικά τον κατεξοχήν δημιουργό όλων των αμαρτιών, τον διάβολο, νικά με την δύναμη του Αναστάντος Κυρίου Ιησού Χριστού.

Γι' αυτό, για εμάς τους Χριστιανούς δεν υπάρχει αμαρτία πιο ισχυρή από εμάς. Να είσαι βέβαιος οτι πάντοτε είσαι δυνατώτερος από κάθε αμαρτία που σε βασανίζει, πάντοτε είσαι δυνατώτερος από κάθε πάθος που σε βασανίζει. Πώς; -ρωτάς. Με την μετάνοια! Και τι είναι ευκολώτερο από αυτήν; Πάντοτε μπορείς μέσα σου, μέσα στην ψυχή σου, να κραυγάζεις: «Κύριε, πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με». Η βοήθεια του Θεού δεν θα σε παραβλέψει. Θα αναστήσεις τον εαυτό σου από τους νεκρούς και θα ζεις σ' αυτόν τον κόσμο σαν κάποιος που ήρθε από εκείνο τον κόσμο, που αναστήθηκε και ζει μια νέα ζωή, την ζωή του Αναστάντος Κυρίου, που υπάρχουν μέσα του όλες οι θείες δυνάμεις, έτσι ώστε καμμιά αμαρτία πλέον δεν μπορεί να σε φονεύσει. Ίσως να ξαναπέφτεις, αλλά πλέον γνωρίζεις, γνωρίζεις το όπλο, γνωρίζεις την δύναμη με την οποία ανασταίνεσαι εκ των νεκρών. Αν πενήντα φορές την ημέρα αμαρτήσεις, αν πενήντα φορές ντροπιασθείς, αν πενήντα τάφους σκάψεις σήμερα, μόνο φώναξε: «Κύριε, δος μου μετάνοια. Πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με».

Ο Αγαθός Κύριος, ο οποίος γνωρίζει την ασθένεια και αδυναμία της ανθρώπινης ψυχής και της ανθρώπινης θελήσεως, είπε: Έλα, αδελφέ. Ακόμη κι αν εβδομηκοντάκις την ημέρα αμαρτήσεις, πάλι έλα και πες: ήμαρτον (Ματθ. Ιη', 21-22). Αυτό εντέλλεται ο Κύριος σ' εμάς τους ανθρώπους, τους ασθενείς και αδυνάτους. Συγχωρεί τους αμαρτωλούς. Γι' αυτό και δήλωσε ότι χαρά μεγάλη γίνεται εν τω ουρανώ επί ενί αμαρτωλώ μετανοούντι επί της γης (πρβλ. Λουκ. Ιε', 7). Όλος ο ουράνιος κόσμος ατενίζει σε σένα, αδελφέ και αδελφή, πώς ζεις στην γη. Πέφτεις στην αμαρτία και δεν μετανοείς; Να, οι Άγγελοι κλαίνε και θλίβονται στον Ουρανό εξαιτίας σου. Μόλις αρχίσεις να μετανοείς, να, οι Άγγελοι στον

Ουρανό χαίρονται, και σαν ουράνιοι αδελφοί σου χορεύουν...

Να η σημερινή μεγάλη αγία, η Μαρία η Αιγυπτία. Πόσο αμαρτωλή! Από αυτήν ο Κύριος έκανε μια αγία ύπαρξη σαν τα Χερουβίμ. Με την μετάνοια έγινε ισάγγελη, με την μετάνοια κατέστρεψε την κόλαση, στην οποία βρισκόταν, και ανέβηκε ολόκληρη στον παράδεισο του Χριστού. Δεν υπάρχει Χριστιανός αδύνατος σ' αυτόν τον κόσμο, έστω κι αν του επιτίθενται οι φρικωδέστερες αμαρτίες και πειρασμοί αυτού του κόσμου. Αρκεί μόνο ο Χριστιανός να μη ξεχάσει τα μεγάλα του όπλα: την μετάνοια, την προσευχή, την νηστεία· να επιδοθεί σε κάποια ευαγγελική άσκηση, σε κάποια αρετή: είτε στην προσευχή, είτε στην νηστεία, είτε στην ευαγγελική αγάπη, είτε στην ευσπλαχνία. Ας θυμηθούμε τους μεγάλους Αγίους του Θεού, ας θυμηθούμε την εορταζόμενη σήμερα μεγάλη Αγία, την οσία Μητέρα μας Μαρία την Αιγυπτία, και ας είμαστε βέβαιοι ότι ο Κύριος θα είναι εύκαιρος βοηθός μας. Η αγία Μαρία εβίωσε τόσο θαυμαστή βοήθεια από την Υπεραγία Θεοτόκο και σώθηκε από την φοβερή της κόλαση, από τους φοβερούς της δαίμονες. Η Υπεραγία Θεοτόκος και σήμερα και πάντοτε μας βοηθεί σε όλες τις ευαγγελικές μας αρετές: στην προσευχή, και στην νηστεία, και στην αγρυπνία, και στην αγάπη, και στους οικτιρμούς, και στην υπομονή, και σε κάθε άλλη αρετή. Εύχομαι να μας βοηθά πάντοτε και να μας καθοδηγεί...

Γι' αυτό, ποτέ να μην αποκάμεις στον αγώνα και στον πόλεμο με τις αμαρτίες σου... Σε όλες τις δυσκολίες σου και στις πιο μεγάλες πτώσεις σου να θυμάσαι την κραυγή αυτής της αγίας εβδομάδος, που έχει την δύναμη να σε αναστήσει: «Κύριε, πριν εις τέλος απολώμαι, σώσον με».

Πηγή: π. Ιουστίνου Πόποβιτς, Pashalne Besede (Πασχαλινές Ομιλίες), Βελιγράδι 1998